

Ставніцер Б. В., Сумцова Б. В.,
здобувачі вищої освіти
спеціальності 051 «Економіка»
Науковий керівник – Кононова І. В.,
професор кафедри аналітичної
економіки та менеджменту,
доктор економічних наук, доцент
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ОБ'ЄКТ УПРАВЛІННЯ

Сучасний стан розвитку економіки України характеризується постійною зміною умов функціонування підприємств, що потребує їх швидкої і навіть превентивної реакції на трансформацію ринкового середовища. Під час посилення процесів економічної глобалізації успішне функціонування підприємств значною мірою залежить від рівня їхньої економічної безпеки. Але одним з головних недоліків систем менеджменту вітчизняних підприємств є їх низька спроможність оперативно і з мінімальними витратами реагувати на такі зміни [1].

На українських підприємствах заходи щодо управління економічною безпекою переважно проводяться несистематично, а сам процес управління економічною безпекою підприємств є хаотичним, який ускладнюється значною кількістю різноманітних загроз зовнішнього і внутрішнього походження [2]. Тобто в основі забезпечення безпечного функціонування та розвитку підприємства лежить система управління його економічною безпекою, спрямована на попередження загроз його діяльності, появу яких спричиняють різноманітні чинники економічної безпеки.

Дослідження проблем економічної безпеки підприємства як об'єкта управління висвітлювали у своїх працях О. Власюк, О. Ляшенко, Д. Комарков, К. Фень, І. Отенко, В. Франчук тощо. Однак, незважаючи на проведені цими вченими дослідження, залишаються не повністю вирішеними проблеми забезпечення економічної безпеки підприємства як об'єкта управління.

Безперечно, з погляду управління – значущість дослідження підприємства, яке було і залишається основною структурною ланкою економіки будь-якого типу, в межах проведення спеціальних досліджень щодо їх економічної безпеки не викликає сумнівів.

Як об'єкт управління економічну безпеку підприємства треба розглядати одночасно з кількох позицій. З одного боку, необхідним є розгляд з позиції інтегрованості до загальної системи управління підприємством, зважаючи на той факт, що головною метою безпечного функціонування

підприємства є забезпечення досягнення власних цілей, серед яких забезпечення прибутковості, відповідного рівня конкурентоспроможності або збільшення ринкової вартості тощо [3]. З іншого боку, на особливу увагу в межах вивчення економічної безпеки підприємства як об'єкта управління заслуговує той факт, що рушійною силою функціонування та розвитку підприємства є діяльність, яка завжди пов'язана з інтересами різних суб'єктів, ступінь узгодження яких і формує його економічну свободу, досягаючи того чи іншого рівня економічної безпеки.

Об'єктами впливу для реалізації управління економічною безпекою підприємства можуть бути: ресурси, прибуток, обсяг виробництва або виробничий процес, попит, кваліфікація працівників, капітал, інвестиції, інші джерела формування і використання усіх видів ресурсів тощо [4].

Функції, поставлені перед управлінням економічною безпекою підприємства, можна об'єднати у дві групи: 1) функції, характерні для управління будь-якого рівня; 2) спеціальні функції. При цьому до спеціальних функцій управління економічною безпекою підприємства треба віднести синтезуючі, які створюють підґрунтя для відповідної реакції на загрози, що виникають (до цих функцій мають відноситися генеруюча та діагностична функції управління) та реакційні, як безпосереднє реагування на загрози, що виникають в процесі функціонування підприємства (до цих функцій відносимо превентивну та адаптивну функції). Тобто синтезуючі функції управління економічною безпекою створюють базу для реагування підприємства на загрози, що виникають, а реакційні функції визначають досягнутий рівень економічної безпеки підприємства.

На наш погляд, виконання цих функцій з врахуванням принципів безпечного функціонування підприємства у тісній взаємозалежності із застосуванням методів та інструментів забезпечення економічної безпеки дозволить отримувати позитивні результати, що відповідають цільовій установці діяльності підприємства.

Отже, економічна безпека підприємства є специфічним об'єктом управління, який маємо віднести до класу частково керованих систем, в складі якої повинні буди інструменти ідентифікації можливостей та обмежень господарювання з такими характеристиками, як здатність протистояння руйнівному впливу загроз шляхом використання запасу міцності, гнучкість щодо використання різних способів узгодження інтересів та адаптивність щодо виконання специфічних функцій та результативність щодо досягнення поставлених цілей.

Бібліографічні посилання

1. Бондаренко-Берегович В. В. Економічна безпека підприємства як об'єкт управління. *Вісник Національного технічного університету «ХПІ». Економічні науки.* Харків : НТУ «ХПІ». 2020. № 5 (7). С. 63–67.
2. Комарков Д. В. Методичне забезпечення аналізу економічної безпеки розвитку підприємств. *Економіка і регіон.* 2017. № 6 (67). С. 130–133.

3. Лойко В. В. Оперативна оцінка рівня економічної безпеки за допомогою експертної системи. *Управління проектами та розвиток виробництва*. Луганськ : Вид-во СЛУ ім. В. Даля. 2013. №1(45). С. 22–26.

4. Ляшенко О. М. Категорії управління економічною безпекою підприємства. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2011. Вип. 27 (2). С. 17–22.

Стоєва Т. І., студентка 1-го курсу
юридичного факультету
Науковий керівник – Насонова С. С.,
доцент кафедри економічної
та інформаційної безпеки,
кандидат технічних наук, доцент
(*Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ*)

ПРОБЛЕМИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Сучасне суспільство стоїть на шляху інформатизації: зростає роль інформації, формується телекомунікаційна інфраструктура, розширюється застосування інформаційних технологій [1]. Водночас постають питання забезпечення захисту інформації. Саме інформаційна безпека є однією з головних складових частин національної безпеки країни, тому питання захисту інформації від внутрішніх та зовнішніх інформаційних загроз є вкрай важливими та актуальними.

Мета роботи – визначити, чому сьогодні, в епоху розквіту інформаційних технологій, в Україні виникають проблеми з інформаційною безпекою.

Сьогодні в Україні є достатня кількість науково-практичних знань та технологій для вдосконалення системи інформаційної безпеки. Але все одно українці та державні органи стикаються з проблемами захисту інформації у різних сферах життєдіяльності суспільства.

По-перше, однією з таких найважливіших проблем є недостатня розвиненість національної інформаційної інфраструктури, що обмежує можливості України ефективно протидіяти інформаційній агресії та проактивно діяти в межах національних інтересів України [2]. Ефективний розвиток інформаційної безпеки можливий лише за наявності розвинутої інформаційної інфраструктури. Через відсутність якісної інфраструктури роль інформаційної безпеки знижується, що призводить до масштабних проявів інформаційної злочинності, яка загрожує безпеці функціонування інформаційно-телекомунікаційних систем. Саме тому Україна змушена створювати та реалізовувати програми з інформатизації, орієнтуючись на здобутки розвинутих країн. По-друге, проблема виникнення непередбачених ситуацій у системах та процесах, що базуються на використанні